

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVEKAN FÖR DETALJPLAN FÖR
HEMESTA VATTENTORN (Hemmesta 11:413)
VÄRMDÖ KOMMUN

Dnr: 2021KS/0212

Datum: 2023-05-02

Samhällsbyggnadskontoret

UNDERSÖKNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN FÖR DETALJPLAN FÖR HEMMESTA VATTENTORN (HEMMESTA 11:413 m.fl.), VÄRMDÖ KOMMUN

SAMMANFATTNING

Planområdet

Området som ska undersökas är beläget nära Hemmesta skolan och Värmdövallen. Inom planområdet ska förutsättningar prövas för att upprätta ett nytt vattentorn. Stora delar av planområdet ligger i ett skogsområde på en höjd som räknas som en primär spridningskorridor av det regionala spridningssambandet för barrskog. Marken består främst av tallhällmark med inslag av blockighet. Naturvärdesinventering visar på högt naturvärde. Flera rödlistade arter finns samt särskilt skyddsvärda och skyddsvärda träd i form av gamla tallar.

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva förutsättningarna för ett nytt vattentorn i kommunen placerad på fastigheten Hemmesta 11:413. Detaljplanen syftar även till att säkra att föreslagen markanvändning är lämplig, sett till platsens förutsättningar och dess kommande omgivningspåverkan. I planarbetet kommer stor vikt att läggas på gestaltning av vattentornet. Det finns ett politiskt uppdrag att kommunen ska involvera allmänheten i gestaltungsarbetet under tidigt skede. Detta genomförs främst genom ett samarbete med Hemmesta skola.

Vattentornets gestaltning kommer att tas fram genom en arkitekttävling som ska löpa parallellt med detaljplanearbetet. Målet är att arkitekttävlingen ska starta i anslutning till detaljplanens samråd.

Utgångspunkt för vattentornets gestaltning är att den medvetet ska förhålla sig till landskapsbild och platsens karaktär, samtidigt som minsta möjliga ingrepp på naturvärden ska eftersträvas.

Påverkan

Förvaltningen bedömer, med vägledning av förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, att planens genomförande inför samråd inte kan antas medföra en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 4 kap 34 § plan- och bygglagen respektive 6 kap 11 § miljöbalken. Konsekvenserna av planförslaget utreds och beskrivs i denna undersökning och i övriga planhandlingar. Inför granskning kommer placering för vattentorn och tillfartsväg att preciseras vilket kan komma att ändra förutsättningarna. Undersökningen om betydande miljöpåverkan kommer uppdateras inför granskning.

MOTIVERAT STÄLLNINGSTAGANDE OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Planavdelningen bedömer att planens genomförande inte innebär risk för att betydande miljöpåverkan uppstår. Detta innebär att en strategisk miljöbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB) inte behöver utföras.

BEDÖMNING

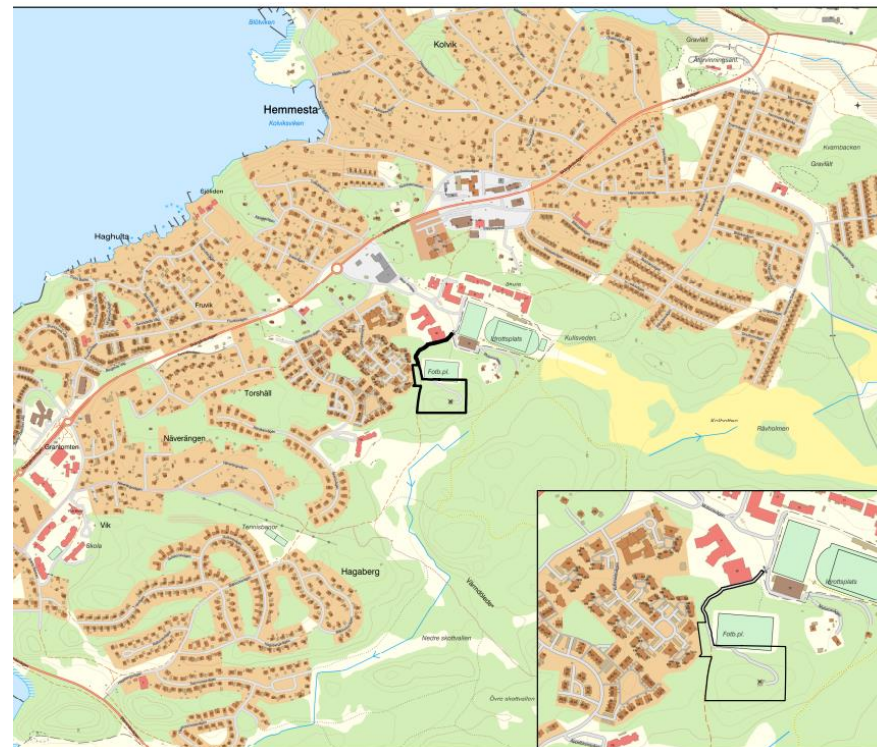
Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan upprättas eller ändras om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen om betydande miljöpåverkan är underlag till bedömningen om detaljplanens eller tilläggets genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas (4 kap. PBL 34 §). **Betydande miljöpåverkan innebär att väsentlig påverkan sker på ett eller flera miljövärden.** Det ska motsvara sådan miljöpåverkan som man inte på ett enkelt sätt kan överblicka och åtgärda, eller där osäkerheten om planens miljöeffekter är stora och komplexa. Bedömningarna i ett tidigt skede i planprocessen är preliminära, och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas.

Förutom att vara underlag för att bedöma om planens genomförande innebär betydande miljöpåverkan kan checklistan nedan användas till att utreda vilka typer av faktorer och frågor som kan behöva beskrivas vidare under planarbete.

DETALJPLANEN OCH DESS SYFTE

Värmdö kommun har påbörjat arbetet med detaljplan för Hemmesta vattentorn. Planområdet ligger cirka 550 meter från Hemmesta centrum, alldeles intill Hemmesta skolan och Värmdövallen (se karta 1) och innefattar fastigheterna (Hemmesta 11:413 & Hemmesta 11:425). Detaljplanen följer gällande översiktsplan och intentioner om att tillskapa en långsiktig dricksvattenförsörjning.

Syftet med detaljplanen är att pröva förutsättningarna för ett nytt vattentorn i kommunen placerad på fastigheten Hemmesta 11:413. Med ett

Figur 1. Lokalisering av planområdet.

nytt vattentorn, tillsammans med planerad utökning av ledningskapacitet, kan nuvarande problem med vattenbrist minimeras. I planarbetet ska stor vikt läggas på gestaltning av vattentornet, där allmänheten ska involveras i gestaltungsarbetet i tidigt skede. Vattentornets arkitektoniska gestaltning ska medvetet förhålla sig till landskapsbild och platsens karaktär, samtidigt som minsta möjliga ingrepp på naturvärden ska eftersträvas.

CHECKLISTA ÖVER PLANENS PÅVERKAN PÅ PLATSEN

Checklistan nedan är indelad i kolumner som beskriver platsen och planens påverkan. Syftet är att få en överblick av de miljö- och hälsoaspekter som kan förändras eller påverkas av planens genomförande. Utifrån bedömda aspekter görs bedömningen om planen riskerar att medföra betydande miljöpåverkan.

Fakta om planområdet och planförslaget	
Beskrivning av planområdet och dess omgivning idag Beskriv kort viktiga fakta angående platsens geografiska läge, geologi och befintliga förhållanden på platsen och i dess omgivning	<p>Planområdet är beläget cirka 550 meter från Hemmesta centrum, intilliggandes Hemmesta skolan och VärmdövalLEN. Väg 274 ligger intill Motionsvägen som angör planområdet. Planområdet gränsar i öster till Storskogen på Hemmesta 10:316, i väster till ett villaområde i Värmdövik samt bostäder inom Hemmesta 11:438. Söder om planområdet ligger Värmdövik 19:4 med Storskogen där Värmdöleden passerar. I norr angränsar planområdet till en fotbollsplan. På platsen finns idag en 60 m hög telemast med tillhörande driftväg.</p> <p>Stora delar av planområdet ligger i ett skogsområde på en höjd som räknas som en primär spridningskorridor av det regionala spridningssambandet för barrskog. Marken består främst av tall hällmark med inslag av blockighet. Naturvärdesinventering visar på höga naturvärden. Flera rödlistade arter finns samt särskilt skyddsvärda och skyddsvärda träd i form av gamla tallar.</p> <p>SGU:s jordkarta visar att stora delar av planområdet består av urberg med omkringliggande morän och lera.</p> <p>Planområdet ingår inte inom något riksintresseområde.</p>
Platsens känslighet för förändringar	Osäkert. Planområdet är utsett som ekologiskt särskilt känsligt (ESKO) sedan tidigare och bedöms hysa höga naturvärden enligt naturvärdesinventering enligt

<p>Är platsen och dess omgivning ur någon aspekt så känslig att förändring inte bör ske? T.ex.: marken är instabil, recipienten är extra känslig för utsläpp, naturen är så värdefull att den inte bör röras, kulturhistorisk bebyggelse så betydelsefull att den ej tål ingrepp i närheten?</p> <p>Ja = Planförslaget får inte medföra förändringar. Arbetet med förstudien för MKBn fortgår men kan få avbrytas.</p> <p>Osäkert = Ytterligare utredning ev. nödvändig.</p> <p>Nej = Genomför förstudien.</p>	<p>svensk standard genomförd 2022. Det hyser även rödlistade arter och även skyddade arter finns eventuella spår av (spillkråka). Den gamla hällmarksskogen bedöms ha högt naturvärde. Där finns flera värdefulla biotopkvaliteter som gamla träd och god tillgång på död ved, och delar av platsen utgör även en potentiell livsmiljö för hasselsnok. Påverkan på känsliga naturvärden behöver samrådaskas med länsstyrelsen enligt Miljöbalken 12 kap. 6 §. En mindre del av hällmarken är sedan tidigare påverkad av uppförande av mast och rudimentär väg till denna. Påverkan på naturvärdena i området beror på hur åtgärden utformas.</p>
<p>Markanvändning Beskriv av befintlig markanvändning och vilken markanvändning plan/programförslaget syftar till (bostäder, service, verksamheter, trafikanläggningar etc.) Vad anges i ÖP/FÖP/program för det aktuella området? Berör planen mellan-kommunala frågor? Vilka? Strider planen mot och/eller går den i linje med gällande ÖP? Förenlighet med andra projekt?</p>	<p>Planprocessen undersöker om befintlig markanvändning är lämplig för att uppföra ett vattentorn med tillhörande anläggningar. Planen syftar till att planlägga mark som kvartersmark, tekniska anläggningar samt allmän platsmark NATUR och GCVÄG (gång- och cykelväg). Tillfartsväg ska angöras inom planområdet.</p> <p>I kommunens översiktsplan anges bland annat att en viktig utvecklingsprincip är att säkra långsiktig dricksvattenförsörjning och miljö kvalitetsnormer för vatten. Detaljplanen följer gällande översiktsplan och intentioner om att till skapa en långsiktig dricksvattenförsörjning.</p> <p>Del av planområdet är sedan tidigare planlagt i detaljplan 133. VärmdövalLEN (laga kraft 2004). I planen framgår att vägen upp mot befintlig mast ska vara framkomlig för byggtrafik upp mot befintlig telefonimast.</p>
<p>Intressenter Vem/vilka är intressent/er?</p>	<p>Kommuninvånare samt barn- och ungdomar från närliggande skolor och idrottsverksamhet.</p>
<p>Trafik Beskriv av trafiksituationen idag och planförslagets effekter på trafikmängderna i plan/programområdet, i områdets närhet eller i staden som helhet.</p>	<p>Planområdet angörs via väg 274 (Skärgårdsvägen) som är statlig och in på Motionsvägen som är kommunal. Inom aktuellt området finns det smala körbanor och på vissa ställen kan enbart ett fordon i taget åka. Ingen gata eller väg för motorfordonstrafik ansluter direkt till planområdet. I stället angörs planområdet från Motionsvägen antingen via en anslutande gång- och cykelväg som går förbi den grusade fotbollsplanen strax norr om planområdet, eller via en mindre grusbelagd gång- och cykelväg som ansluter från Motionsvägen direkt upp till den grusade fotbollsplanen.</p> <p>Skolan och idrottsområdet trafikeras till majoritet av barn- och ungdomar,</p>

	<p>mestadels under rusningstrafik samt i takt med att fotbollsträningar startar och slutar.</p> <p>Planförslaget kan komma medföra att Värmdö IF behöver hitta en ny parkeringsyta. Grusplanen i anslutning till planområdet används idag som parkering i samband med idrottsevenemang på Värmdövallen. Grusplanen är inte planlagd som parkering i gällande detaljplan. Eftersom bygglogistiken dessutom inte utretts än finns det risk att planen inte kan användas för parkering under byggtiden. Planförslaget kommer medföra en ökad biltrafik under byggtiden.</p>
<p>Befolkning/social hållbarhet Vem och hur nytta området idag (genus, åldrar, mångfald, utbildning, sysselsättning, boendeform)? Hur tillgänglig är området idag? Hur trygg är och upplevs område idag? Hur bedöms planförslaget påverkar dessa aspekter?</p>	<p>Skogen där vattentornet planeras att anläggas används bland annat av motionärer, hundrastare, och barn- och ungdomar. Stigar, eldplats, kojbyggen, nedskräpning och graffiti på byggnader är tecken på mänsklig aktivitet vid området kring masten och indikerar att det är en mötesplats och vistelseyta. Även orientering pågår ibland på platsen.</p> <p>Framför allt används delar av planområdet av barn och ungdomar från närliggande skolor och befintlig idrottsverksamhet. Idrottsverksamheten gör att det rör sig människor i området även kvällstid vilket i sin helhet ökar tryggheten på platsen.</p> <p>Planförslaget kommer innebära att ny tillfartsväg anläggs och ett vattentorn med tillhörande belysning uppförs. Belysning har en positiv effekt vad gäller trygghet för människor men en stark negativ effekt på djurlivet varpå anpassningar behövs. Det nya vattentornet är att betrakta som ett skyddsobjekt vilket innebär att den inte kommer vara publikt tillgänglig. En ny tillfartsväg gör det säkrare för gång- och cykeltrafikanter inom planområdet. Planförslaget bedöms därför vara positivt utifrån ett trygghetsmässigt perspektiv.</p>

	Ja/nej	Vilka åtgärder/verksamheter
<p>Ska antas en betydande miljöpåverkan enligt 2§ Miljöbedömningsförordning (2017:966)</p>	Nej	
<p>Genomförandet av planen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken</p>	Nej	

Planer eller ändringar anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § miljöbedömningsförordning eller förordningens bilaga till miljöbedömningsförordning	Nej	
--	-----	--

Miljömål	Miljömål som kan påverkas genom planförslaget
<p>Nationella miljömål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frisk luft • Grundvatten av god kvalitet • Levande sjöar och vattendrag • Hav i balans och levande kust och skärgård • Myllrande våtmarker • Ingen övergödning • Bara naturlig försurning • Levande skogar • Ett rikt odlingslandskap • God bebyggd miljö • Giffri miljö • Säker strålmiljö • Skyddande ozonskikt • Begränsad klimatpåverkan • Ett rikt växt- och djurliv 	<ul style="list-style-type: none"> • Levande skogar • Ett rikt växt- och djurliv
<p>Kommunala miljömål</p> <ul style="list-style-type: none"> • En god bebyggd miljö • Begränsad klimatpåverkan • Grundvatten av god kvalitet • Giffri miljö • Hav i balans, levande kust och skärgård och ingen övergödning 	

• Ett rikt växt- och djurliv	

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
BEFOLKNING OCH MÄNNISKORS HÄLSA					
Allmän beskrivning & samlad bedömning		Genomförande av detaljplanen bedöms ha en positiv påverkan på människors hälsa eftersom det skapar förutsättningar för tillgång till rent vatten.	X		
Hälsa		Bedöms inte ha någon negativ påverkan på människors hälsa. Vattentornet kommer säkra tillgång till rent vatten för kommuninvånare.	X		
Socialt liv och mötesplatser	Planområdet används delvis bland annat av motionärer, hundrastare, och barn- och ungdomar. Stigar, eldplats, kojbyggen, nedskräpning och graffiti på byggnader är tecken på mänsklig aktivitet vid området kring masten och indikerar att det är en mötesplats och vistelseyta. Även orientering pågår ibland på platsen.	Den nya reservoaren är att betrakta som ett skyddsobjekt vilket innebär att den inte kommer vara publikt tillgänglig. Utöver motions slinga inom planområdet bedöms inte befintligt planområde vara en större mötesplats.	X		
Trygghet	Planområdet	Planförslaget kommer innebära en ny tillfartsväg och ett vattentorn med tillhörande belysning. Belysning har en positiv effekt vad gäller trygghet för människor. Vattentornet kommer vara säkerhetsklassat och skyddas med nödvändiga åtgärder. Planförslaget bedöms därför vara positivt utifrån ett trygghetsmässigt perspektiv. Beroende på vilken tillfartsväg som väljs kan tryggheten för gång- och cykeltrafikanter komma att påverkas på olika sätt. Mellan samråd och	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
		granskning kommer trygghetsaspekten att utredas vidare.			
Tillgänglighet, närhet, barriär	Masten inom planområdet är inhägnad.	Tillgänglighet till vattentornet begränsas eftersom det kommer vara säkerhetsklassat.	X		
Fysiska störningar, risker eller hot (se buller & vibration och risk)	-	Vattentornet kommer vara säkerhetsklassat och ej tillgängligt för allmänheten.	X		
Buller & vibrationer					
Sammanfattning: Besvärande ljudnivåer/vibrationer?	Ingen gata eller väg för motorfordonstrafik ansluter direkt till planområdet.	Planförslaget kommer endast innebära en ökad biltrafik under tiden vattentornet byggs vilket medför risk för buller under pågående byggnation.	X		
Överskrider riktvärden för bullernivåer?	-	Buller riskerar att överskrida riktvärden under byggtiden. Det finns dock inga risker på längre sikt avseende buller.	X		
Risk för störande vibrationer?	-	Planförslaget innebär ökad biltrafik, dock endast under byggskedet vilket ökar risken för störande vibrationer inom planområdet.	X		
Rekreation och friluftsliv					
Allmän beskrivning & samlad bedömning	Befintlig mast är idag inhägnad och inte tillgänglig för allmänheten.	Genomförande av planen bedöms inte ha någon negativ effekt på rekreation och friluftsliv.	X		
Riksintresse för friluftsliv: Påverkan?	Planområdet ligger inte inom riksintresse för friluftsliv.	-	X		
Grönområden: Påverkas något lokalt grönområde?	Nej.	-	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Tillgänglighet: Påverkas tillgänglighet till grönområden eller rekreation?	Nej.	-	X		
Ströv- eller friluftsområde, vandringsled el dyl, påverkas de?	Nej.	-	X		
Risk/säkerhet					
Allmän beskrivning/sammanfattande bedömning		Genomförande av planen bedöms inte innebära risker gällande risk och säkerhet. De risker som förväntas kunna uppstå kommer främst kunna ske under planerad byggtid.	X		
Explosionsrisk från upplag eller transporter?	Nej.	-	X		
Risk för utsläpp av farliga ämnen vid olycka?	Nej.	-	X		
Trafiksäkerhet (Påverkas den?)	Skolor och idrottsverksamhet finns inom området. Det rör sig många barn och ungdomar i närheten av planområdet.	Under byggtiden kommer fler fordon än normalt åka inom området. Trafiksäkerheten påverkas under byggtiden, dock inte efter planens genomförande.	X		
Finns risk för transport av farligt gods (primära eller sekundära transportled) i eller i närhet av planområdet?	Väg 274 är rekommenderad sekundär väg för transport av farligt gods.	Planförslaget påverkar inte transporter av farligt gods.	X		
Risk för joniserande strålning (radon)?	Nej.	-	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Risk för exponering från elektriska fält eller magnetfält?	Nej.	-	X		
Skyddsavstånd, görs avsteg?	Nej.	-	X		
Stabilitet, ras-, skred- och erosionsrisk?	Bergsslänterna i norr och väster inom planområdet är generellt medelbranta med högre än 55 graders lutning. I verkligheten är det betydligt brantare, cirka 2–3 meter från släntfot. Utifrån inmätta sprickriktningar och observationer finns det risk för lokala blockfall ur den västra och norra bergslänten vid kraftiga vibrationer. I den södra slänten finns det mycket block på bergytan och blockig mark. Slänten har en höjdskillnad på cirka 14 meter och lutningen är generellt mycket kraftig om man utgår från lösa jordlager, högre än 25 grader, vilket kan innebära en förhöjd risk för erosion och ras vid avverkning av växtlighet, förändrad nederbörd eller kraftiga vibrationer. Grundat utifrån SGU:s jordartskarta och observationer förekommer lerområdet söder om planområdet utanför slänten och helt inom områden med låg lutning (0-5,7 grader), därför antas risken för sked vara liten.	Försiktig sprängning kommer under byggtiden användas för att minimera risken för att lösa block sätts i rullning eller faller. Geoteknisk utredning visar att vid försiktig sprängning så torde risken för ras vara liten inom planområdet. Detaljplanen avser att sprängningsarbeten ska minimeras i största möjliga mån. Eftersom tillfartsväg kommer anläggas på norra sidan av hällområdet samt att arbeten och avverkning i den södra slänten minimeras så förväntas inte planerad byggnation påverka risken för ras under längre tid än byggtiden.	X		
Översvämningsrisk?	Lågpunkter finns inom planområdet, främst i anslutning till den grusade fotbollsplanen och i	I händelse av tömning av vattentornet med ett flöde om 60 l/s beräknar dagvattenutredning att detta	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Finns lågpunkter inom planområdet? 100-års vattentillstånd?	början av tillfartsvägen från grusplanen till masten. Avrinning sker naturligt åt alla håll och består av mycket gynnsam topografi sett till avrinningsvägar.	motsvarar ett 10 000-årsregn med 19 timmars varaktighet och motsvarande regnvolym 573 millimeter. Ett värsta-scenario då tömning och skyfall inträffar samtidigt beräknas ej utgöra risk för översvämning. Infiltrationsyta kommer reserveras i norra delen av planområdet. Söder om planområdet avser kommunen att reservera yta som kommer att fungera som en öppen dagvattenanläggning vid ett värsta scenario.			
DJUR-ELLER VÄXTARTER SOM ÄR SKYDDADE ENLIGT 8 KAP OCH BIOLOGISK MÅNGFALD I ÖVRIGT					
Naturmiljö					
Allmän beskrivning/sammanfattande bedömning av påverkan	Planområdet ligger i ett skogsområde på en höjd som räknas som en primär spridningskorridor av det regionala spridningssambandet för barrskog. Marken består främst av tallhällmark med inslag av blockighet. I hällmarksskogen inom planområdet finns många värdefulla biotopkvalitéer och höga naturvärden. Bland annat finns gamla träd, gott om död ved i olika former, även solbelyst och stående, öppna hällar och kantzoner med lövträd som asp och björk. Området är relativt öppet och många träd och markytor är solbelysta vilket indikerar på lämplig miljö för Hasselsnok vilket enligt naturvärdesinventeringen finns i södra delen. Flera naturvårdsarter finns som kopplas till	Konsekvenserna är svåra att förutsäga innan ett mer konkret förslag finns att förhålla sig till men varierar från grönt till gult i den här bedömningen. Se frågorna nedan för detaljer.	X?	X?	

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
	gammal tallskog, till exempel tallticka.				
Riksintresse för naturmiljön: Påverkan?	Nej.	-	X		
Skyddad natur (Natura 2000-områden, Nationalpark, Naturreservat, Naturminne, Kulturresevat, Biotopskydd, Djur- och växtskyddsområde, Strandskyddsområde, Naturvårdsavtal)	Förekommer inte.	-	X		
Skyddade arter (artskydds-förordningen) och rödlistade arter	Gröngöling har hittats sjungande längre bort men bör inte påverkas då tallskog inte är en typisk biotop för arten. Eventuella födosöks-spår av spillkråka finns. Spillkråkan är rödlistad och upptagen i EUs fågeldirektivs bilaga 1. Arten har även rapporterats in i Artportalen. Platsen används för födosök av större rovfågel. Inga bon av nämnda arter har hittats inom en 200 meter stor buffertzon från planområdet. Fördjupad fågelinventering pågår. Tallticka och reliktböck som är rödlistade och kopplade till gammal tallskog har noterats inom planområdet. Det finns även björksplintborre, barkticka, och blåmossa som är utpekade av	Inget konkret förslag finns att förhålla sig till men om hänsyn tas alla fåglars häckningsperiod och exploateringen omfattning begränsas genom begränsad BYA, upplagsytor utanför naturmarken och genom att träd sparas i möjligaste mån, särskilt de som hyser arterna, samtidigt som faunadepåer skapas av de som måste avverkas förväntas påverkan bli marginell och lokala populationer väntas inte påverkas. Konsekvenserna går inte att skatta ännu men landar antagligen i gult eller grönt beroende på utformning. Mellan samråd och granskning ska kommunen genomföra en fågelinventering för att kunna bedöma planförslagets påverkan på fåglar och deras	X?	X?	

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
	Skogsstyrelsen som signalarter för värdefull natur. De senare två är dessutom typiska arter för skyddsvärda naturtyper utpekade av EU.	livsmiljöer.			
Utpekad skyddsvärd natur (nyckelbiotop, naturvärdesobjekt, VMI, ängs- och betsinventering, sumpskogar)	Förekommer inte.	-	X		
Särskilt skyddsvärda träd	Det finns flertalet skyddsvärda och särskilt skyddsvärda träd inom planområdet. Tallar, aspar och granar finns inom området där majoriteten är mellan 100–200 år gamla men även över 200 år för tall.	Inget konkret förslag finns att förhålla sig till men särskilt skyddsvärda träd bör inte avverkas alls och skyddsvärda träd alltid sparas i möjligaste mån, särskilt de som hyser naturvårdsarter. Konsekvenserna går inte att skatta ännu men landar antagligen i gult eller grönt beroende på utformning	X?	X?	
Ekologiskt känsligt område/regionalt eller kommunalt prioriterade biotoptyper	Större delen av planområdet är utpekade som ekologiskt särskilt känsligt område, ESKO. Sådana områden ska enligt Miljöbalken 3 kap. 3§ så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.	Samma som ovan och under <i>Skyddade arter (artskyddsförordning) och rödlistade arter</i>			
Ekologiska samband, grönstruktur, gröna kilar, svaga samband, spridningsvägar	Hemmesta angränsar till en, i RUFSS, utpekade grön kil – Nacka-Värmdökilen. Enligt länsstyrelsens analyser ligger planområdet i ett regionalt spridningssamband för barrskog.	Konnektiviteten väntas inte påverkas mer än marginellt om natur sparas i möjligaste mån men påverkan beror ultimt på utformningen av planförslaget.	X		
Övriga naturvärdes- och landskapsobjekt.	-	-	X		
MARK, JORD, VATTEN, LUFT, KLIMAT, LANDSKAP, BEBYGGESLE OCH KULTURMILJÖ					

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Mark & jord					
Är marken förorenad?	Inventering av farligt avfall har gjorts 130 meter söderut om befintlig mast. Inventeringen resulterade i riskklass 3 vilket motsvarar måttlig risk.	-	X		
Miljöskyddsområde	-	-			
Radon? Finns identifierade riskområden?	Nej	-	X		
Vatten					
Yt- och grundvattenkvalitet /nivå Påverkar/påverkas förslaget av: <ul style="list-style-type: none"> Yt- och grundvattenkvalitet? Ex. rullstensås, asfaltering, LOD, läckage, sårbarhet vid olyckor, enskilda avlopp. Infiltrations-, avrinnings- och dräneringsförhållanden? 	Planområdet ligger inom delavrinningsområdet till Torsbyfjärden. Recipienten för dagvatten från Hemmesta är Torsbyfjärden och Grisslingen. Huvudrecipient för dagvatten från Hemmesta är Grisslingen. Torsbyfjärden tar emot en mycket liten del. Både Torsbyfjärden i nordväst och Grisslingen i sydväst har en måttlig ekonomisk status och kemisk status uppnår ej god. Påverklanskällor är bland annat miljögifter från marina aktiviteter, övergödning på grund av näringsämnesbelastning samt atmosfärisk deposition av bland annat kvicksilver. Områdets grundvattenförekomst och kemisk	Dagvattenhanteringen ska ske i enlighet med Värmdö kommuns riktlinjer och principlösningar för dagvattenhantering, vilket kortfattat innebär att exploateringen inte ska leda till en ökad belastning på det kommunala dagvattennätet eller försämra möjligheterna att nå miljökvalitetsnormerna för recipienten Torsbyfjärden och Grisslingen.	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
	status är god. Både grundvatten och de två kustvattenförekomsterna omfattas av miljö kvalitetsmorer.				
Vattenskyddsområde	Vattenskyddsområdet Ängsvik finns cirka 4,7 km norrut.	Planförslaget bedöms inte påverka vattenskyddsområdet Ängsvik.	X		
Miljöskyddsområde	-	-	X		
Ytvatten					
Sker utsläpp till ytvatten?	Dagvatten avleds till recipienterna Torsbyfjärden och Grisslingen. Dagvatten leds inte mot något känsligt område.	Förändring av markanvändningen inom planområdet efter exploatering innebär ingen betydande förändring av områdets totala reducerade area.	X		
Riskeras MKN att påverkas?	Ja	Med befintlig tillsammans med rekommenderad dagvattenhantering, uppfyller detaljplanen kravet att planförslaget inte försämrar möjligheten för recipienten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten samt även att Värmdö kommuns riktlinjer för dagvattenhantering, med bland annat krav på rening, riktvärden och flöden uppfylls.	X		
Påverkas kommunalt vatten /känslig recipient?	Ja	Planförslaget leder till säkrad tillgång av dricksvatten till kommuninvånare.	X		
Påverkas flöden eller sedimentation i ytvattnet?	Nej	Efter exploatering ökar det dimensionerande flödet från 38 l/s till 55 l/s vid ett 10 minuter långt 10-årsregn. Skyfallsutredningen visar att angränsande områden kan hantera större flöden utan att skador riskerar uppstå på byggnader eller infrastruktur	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Vattenrening & flödesreglering (Våtmark, stränder, vattendrag)	Två våtmarker finns i omnejden; en remsa längs södra sidan om väg 667 i nordöstlig riktning, cirka 1,5 km från planområdet och är av visst naturvärde samt Dyppeln, ca 3 km sydöst och som är av högt naturvärde. För den befintliga avrinningsituationen rinner dagvatten inte mot någon av ovan nämnda känsliga områden.	Efter exploatering ökar det dimensionerande flödet från 38 l/s till 55 l/s vid ett 10 minuter långt 10-årsregn. För att rena och fördröja det ökade flödet inom planområdet föreslås att den befintlig svackan nyttjas även fortsättningsvis.	X		
Grundvatten					
Sker utsläpp till grundvatten?	Nej	-	X		
Riskeras MKN att påverkas?	Nej	-	X		
Förändras grundvattennivån?	Nej	-	X		
Förändras infiltrationsförhållandena?	I dagsläget är marken obebyggd. Ungefär en tredjedel av området utgörs av en plan rekreationsyta som omgärdas av berg i dagen på något högre nivå. I dagsläget fördröjs och infiltreras dagvatten naturligt i en svacka inom utredningsområdets norra del mot angränsande grusplan. Endast vid kraftig eller långvarig nederbörd bräddar denna svacka över och ytavrinning uppstår mot angränsande område i öster. Denna svacka bidrar även med en effektiv naturlig rening av dagvattenföroreningar.	Dagvatten från både takytor och markytor kommer att avleds ytligt på marken till två naturliga svackor, vid den södra delen av fotbollsplanen. Dessa fungerar som naturliga infiltrationsytor och bidrar till både rening och fördröjning av dagvatten.	X		
Luft/klimat					
Allmän	Enligt Stockholms och Uppsala läns	Riktvärden och miljökvalitetsnormer för luft bedöms	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
beskrivning/Sammanfattande bedömning	luftvårdsförbund riskerar inte MKN för luftkvalité att överskridas någonstans i Värmdö. Enligt en kartläggning 2010 visade mätningar/beräkningar dygnsmedelvärde långt under gällande MKN dygnsmedelvärde för kvävedioxid (60 µg/m³). Mätningar av luftföroreningshalter visar regelmässigt att kvävedioxid (i vissa fall tillsammans med partikelhalterna) är de som ligger närmast att överskrida motsvarande miljökvalitetsnormer. Miljökvalitetsnormerna för övriga ämnen bedöms uppnå MKN med god marginal i kommunen.	inte överskridas.			
Överskrids riktvärden och miljökvalitetsnormer?	Nej.	-			
Utsläpp från trafik?	Begränsat med trafik inom planområdet.	Trafikmängden kommer tillfälligt öka under byggskedet.	X		
Andra utsläpp från t.ex. industriella processer?	Nej.	-	X		
Stark lukt?	Nej.	-	X		
Luft och vindströmmar	Nej.	-	X		
Skog/träd (reglerande EST CO ₂ - binding, rening av luft)	Gammal skog växer i området och sådan binder kol löpande över tid. Träd renar även luft.	Avverkning av träd, särskilt gamla, bör minimeras. Påverkan blir dock oavsett utformning sannolikt relativt liten.	X		
Landskapsbild					
Allmän beskrivning/sammanfattande bedömning &	Den tänkta placeringen av vattentornet är på en höjd omgiven av blockrik barrskog. Inom	Det nya vattentornet ska bli cirka 25 m högt och skulle därmed sträcka sig knappt halvvägs upp på	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
större förändringar <ul style="list-style-type: none"> • Småbrutet landskap • Storskaligt landskap • By- eller gårdsmiljö • Betydelsefulla utblickar 	området finns idag en befintlig telemast på den högsta punkten. Närmst masten är rummet öppet, vegetationen låg och den stora andelen berg i dagen skapar en öppen karaktär.	dagens 60 m höga telemast. Landskapsutredning visar att vattentornet därmed skulle bli synligt strax ovanför trädtopparna och att det inte skulle bli märkbart synligt på längre avstånd. Därmed kommer inte landskapsbilden påverkas nämnvärt. Upplevelsen av det öppna rummet kring masten kan till viss del påverkas och tornet kommer att skugga delar av berget. Gestaltningen av platsen kring vattentornet får stor påverkan på trygghet och upplevelsevärden.			
Element som är viktiga för stads – eller landskapsbild (Påverkan?)	Nej	-	X		
Område med höga landskapsbildvärden (Påverkan?)	Nej	-	X		
Landskapsbildskydd (Påverkan?)	Nej	-	X		
Kulturmiljö					
Allmän beskrivning/sammanfattande bedömning av påverkan,	Det finns inga kulturhistoriska värden på platsen.	-	X		
Riksintresse för kulturmiljön: Påverkan?	Nej	-	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Kulturresevat: Påverkan?	Nej	-	X		
Fornminne/fornlämning: Påverkan?	Nej	-	X		
Byggnadsminne/ Industriminne/kyrko- miljö/begravningsplats: Påverkan?	Nej	-	X		
Värdefulla bebyggelsemiljöer, byggnader eller landskap enligt ÖP: Påverkan?	Nej	-	X		
Skyddsvärt kulturlandskap eller område med stora kulturvärden: Påverkan?	Nej	-	X		
Äldre vägar, murar, alléer, plats med tradition: Påverkan?	Nej	-	X		
HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH DEN FYSISKA MILJÖ I ÖVRIG					
Allmän beskrivning & sammanfattande bedömning	-	-	X		
Markanvändning: Påverkas område som är värdefull för annan markanvändning?	Området har högt naturvärde och är utpekad som ESKO. Flera naturvårdsarter förekommer. Området har sålunda värde för biologisk mångfald.	Minsta möjliga ingrepp på naturmark eftersträvas och redan exploaterade ytor är tänkta att användas för att inte skada biologisk mångfald.	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
(Biologisk mångfald, rekreation, jordbruksmark, skogsbruk mm)					
Användning av färskt vatten/grundvatten (producerande EST)	Nej	-	X		
HUSHÅLLNING MED MATERIAL, RÅVAROR & ENERGI					
Allmän beskrivning & sammanfattande bedömning	-	-	X		
Energianvändning, påverkan?	Ja	Uppförande av vattenreservoar med tillhörande anläggningar leder till högre energianvändning.		X	
Nyttjandet av ändliga naturresurser (material & råvaror)	Nej	-	X		
Avfallshantering, påverkan?	Nej	-	X		
ÖVRIG					
Ekosystemtjänster					
Bedömning av befintliga ekosystemtjänster Förutsättningar för bibehållande av tjänster	Områdets ekosystemtjänster är främst stödjande, (det vill säga upprätthåller biologisk mångfald vilket är en förutsättning för andra EST), reglerande och kulturella. Skogen bidrar till rekreativ möjlighet och folkhälsa med mera samt renar vatten och luft samt binder kol och reglerar temperatur till exempel. Naturliga skogar gynnar	Exploatering av naturmiljö och avverkning av träd, särskilt gamla, bör minimeras. Påverkan blir dock oavsett utformning sannolikt relativt liten då området är relativt litet.	X		

Aspekter att belysa	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) Hur påverkar planen miljöaspekten?	Påverkan		
			Positiv eller ingen inverkan. Ingen MKB	Negativ påverkan. Kan kräva MKB.	Risk för betydande negativ påverkan. MKB krävs
Förutsättningar för att skapa/komplettera/utveckla nya ekosystemtjänster	fiender till så kallade skadedjur.				
Riksintressen					
Kap 3 MB (Naturvård, yrkesfiske, Kulturmiljövård, friluftsliv, industriell produktion, Energiproduktion, kommunikation, vattenförsörjning, totalförsvaret) Kap 4 MB (Rörligt friluftsliv, högexploaterad kust, Natura 2000)	Förekommer inte.	-	X		
KUMULATIVA EFFEKTER					
Innebär planen/programmets genomförande och befintliga förhållanden sammanlagt en risk för betydande påverkan?	-	-	X		

SAMLAD BEDÖMNING OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	Ja/nej/osäkert	Motivering och avgränsning
<p>Bedöms planen medföra risk för betydande miljöpåverkan? Om ja, vilken miljöpåverkan bedöms bli betydande? Om osäkert, vilket underlag krävs för att göra en bedömning? Om nej, vilka icke-betydande effekter bedöms planen medföra och hur hanteras de i planarbetet?</p>	Nej	<p>En undersökning om betydande miljöpåverkan har gjorts inom planarbetet och detaljplanen antas inte medföra betydande miljöpåverkan i detta skede. Detta motiveras av att de förändringar som planen medger inför samråd inte är av sådan omfattning att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan som avses i 4 kap 34 § plan- och bygglagen respektive 6 kap 11 § miljöbalken. Därför anses inte en strategisk miljöbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning (MKB) nödvändiga att upprättas inför samråd. Inför granskning kommer placering för vattentorn och tillfartsväg att preciseras vilket kan komma att ändra förutsättningarna. Undersökningen om betydande miljöpåverkan kommer uppdateras inför granskning.</p>

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN:

Johan Almqvist, Planarkitekt

Marianne Haage, Kommunekolog

Ann-Sofie Jalvén, Landskapsarkitekt

Johan Suhr, Dagvatteningenjör

Mickael Bogale, Trafikplanerare

Värmdö 2023-05-02

Planavdelningen

Raad Alwajid

Planchef

